

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА
СТРОИТЕЛСТВОТО “

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ИКОНОМИКА НА ТРУДА“;

ЗА СПЕЦИАЛНОСТИ: Всички специалности (без специалност "Информатика");
ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2; СЕМЕСТЪР: 4;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1.
(Проф. д-р Р.Калчев)

2.
(Гл.ас. д-р К. Антонова)

Ръководител катедра:
„Икономика и управление на строителството“ (Проф. д-р Пл. Илиев)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината “Икономика на труда” има за цел усвояването от студентите на знания и умения в областта на труда и индустриалните отношения. От обучението по нея се очакват следните по-съществени резултати: а) студентите да познават основните понятия, методи, закономерности, фактори, нормативни актове и официални документи по отношение на икономическите аспекти на трудовите и осигурителните отношения; б) да могат да тълкуват зависимостите на пазара на труда; в) да изграждат и осъществяват съвременни трудови отношения между работодатели и наемни работници; г) да намират ефективни решения за уреждане на икономическите взаимоотношения между работодателите и наемните работници. Съдържанието обхваща теми, свързани със същността, пазара, заплащането на труда, осигурителните системи, качеството на труда, индустриалните отношения и др. Дисциплината представлява добра база за надграждане на знанията и формиране на нови умения по проблематиката на икономиката и управлението на труда.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. СЪЩНОСТ НА ТРУДА		2	2	
1.1	Определение на понятието „труд”			
1.2	Теоретични концепции за труда			
1.3	Функции на труда			
1.4	Особености на труда			
ТЕМА 2. НАСЕЛЕНИЕ И ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ		2	2	
2.1	Същност на населението			
2.2	Количествена характеристика на възпроизводството на населението			
2.3	Качествена характеристика на възпроизводството на населението			
ТЕМА 3. ПАЗАР НА ТРУДА		3	3	
3.1	Същност, особености и функции на пазара на труда			
3.2	Видове трудови пазари			
3.3	Търсене и предлагане на работна сила			
3.4	Влияние на трудовия пазар върху проиводството			
3.6.	Регулиране на трудовия пазар			
ТЕМА 4. ЗАЕТОСТ И БЕЗРАБОТИЦА		3	3	
4.1	Същност и видове трудова заетост			
4.2	Същност и видове безработица			
4.3.	Измерване и структури на заетостта и безработицата			
4.4	Обслужване на безработните лица			
4.5	Национална политика по заетостта			
ТЕМА 5. ЦЕНА НА РАБОТНАТА СИЛА		3	3	
5.1	Същност и функции на цената на работната сила			
5.2	Елементи на цената на работната сила			
5.3	Фактори, определящи цената на работната сила			
ТЕМА 6. РАБОТНА ЗАПЛАТА		3	3	
6.1	Същност на работната заплата			
6.2	Подходи и механизми за определяне на работните заплати			

6.3	Същност на минималната работна заплата			
6.4	Определяне и изменение на минималната работна заплата			
6.5	Определяне на основна и брутна работна заплата			
ТЕМА 7. СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ		2	2	
7.1	Същност на социалното осигуряване			
7.2	Система за задължително здравно осигуряване			
7.3	Система за задължително обществено осигуряване			
7.4.	Доброволно социално осигуряване			
ТЕМА 8. РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ НА ПАЗАРА НА ТРУДА		2	2	
8.1	Същност на равните възможности на пазара на труда			
8.2	Дискриминация на пазара на труда			
ТЕМА 9. ИНВЕСТИЦИИ В ЧОВЕШКИ КАПИТАЛ		2	2	
9.1	Същност на инвестициите в човешки капитал			
9.2	Същност на качеството на труда			
9.3	Фактори, влияещи на качеството на образованието и обучението			
ТЕМА 10. ИНДУСТРИАЛНИ ОТНОШЕНИЯ		3	3	
10.1	Същност на индустриалните отношения			
10.2	Синдикатите като заинтересована страна в индустриалните отношения			
10.3	Организациите на работодателите като заинтересована страна в индустриалните отношения			
10.4	Държавата като заинтересована страна в индустриалните отношения			
ТЕМА 11. КОЛЕКТИВНО И ИНДИВИДУАЛНО ТРУДОВО ДОГОВАРЯНЕ		3	3	
11.1	Същност и функции на колективното трудово договаряне			
11.2	Подготовка и провеждане на колективните трудови преговори			
11.3	Колективен трудов договор			
11.4	Индивидуални трудови отношения			
ТЕМА 12. БЕЗОПАСНИ И ЗДРАВΟΣЛОВНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД		2	2	
12.1	Същност на безопасните и здравословни условия на труд			
12.2	Международни, национални стандарти и национална политика в областта на безопасността и здравето при работа в България			
12.3	Задължения на работодателите и наемния персонал по осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд			
12.4	Показатели за оценяване на условията на труд			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ПАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Курсова работа по предварително избрана тема	1	40
1.2.	Тест (писмен) с отворени и затворени въпроси	1	20
Общо за семестриален контрол:		2	60
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	60
Общо за сесиен контрол:		1	60
Общо за всички форми на контрол:		3	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Калчев, Р., Ив. Желев, К. Антонова. Икономика на труда. Варна, Изд. "Наука и икономика", 2014.
2. Калчев, Р., К. Антонова. Икономика на труда-ръководство. Варна, Изд. "Наука и икономика", 2015.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Владимирова, К. Икономика на труда. София, Сиела, 2009.
2. Колектив, Човешкият капитал. София, НБУ, 2015.
3. Калчев, Р. Развитие на безопасността и здравето при работа в строителството в България. Годишник на ИУ Варна, том 84, Варна: Изд. „Наука и икономика”, 2013, с. 51-88.
4. Kalchev, R. Modern Challenges to the Health and Safety at Work in Bulgaria // Збірник наукових праць „Вісник соціально-економічних досліджень”. Одеса: Одеський національно економічний університет, 2013, р. 6-67.
5. Калчев, Р. Развитие на секторната заетост в България // Известия на ИУ, - Варна: Изд. „Наука и икономика”, 2012, бр. 2, с. 36-48.
6. Калчев, Р. Занятость в строительстве после присоединения Болгарии к Европейскому союзу // Отобранные статьи. IX Всероссийская Научно-практическая Конференция с международным участием „Актуальные проблемы управления экономикой региона”. - Санкт – Петербург: Publishing house „Lubavich”, 2012, - с. 131-135.